







## ଅମ୍ବିତ ବଚନ

ନିଜର ଦୁର୍ବଳତା ବିଷୟରେ ଭାବନା କରିବା ଦୁର୍ବଳତାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକ ନୁହେଁ। ଶକ୍ତିର ଭାବନା କରିବା ହେଉଛି ତାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନକ। ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଶକ୍ତି ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ଥତ ହୋଇ ରହିଛି ବୋଲି ମାନବକୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଅ ।

## ମହାୟାନ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ଓ ଓଡ଼ିଶା...

ଆଶୋକ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଦୁର୍ବଳତାରେ ଅନ୍ତିମାନ୍ତର ବା ଲୋକୋଭର ତଥା ଆରୋପ ତଥା ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ଅନ୍ତିମତା ପ୍ରବେଶ ଯୋଗ୍ଯ ଅଧ୍ୟେ ବ୍ୟାପକ ତଥା ଅନ୍ତିମତା ରୂପାତର ଏବା ତା'ରେ ପାରିମିତା ମତର ଆବିର୍ଭାବ ମଧ୍ୟ ଘଟିଲା । ଏହି ପାରିମିତା ରୂପ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ଦୃଷ୍ଟିତାରେ ପୃଷ୍ଠା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଶିନୀ ଏହି 'ପ୍ରାଣାବିନିତା' ନାମରେ ବିଶଳ ବୋଲି ବାହିତାର ସର୍ବତ୍ର ହେଲା । ଏହି 'ପ୍ରାଣାବିନିତା'ରୁ 'ଧର୍ମଶୂନ୍ୟତା' ବାଦର ବୁଝି ହେବା ସହ ଏହା ହେଲା ମହାୟାନର ବିକାଶର ମୂଳତଥ୍ବ ହେଲା । ଲାମା ତାରାନାଥଙ୍କ ମତରେ 'ଅଥସହସ୍ରିକା ପ୍ରାଣାବିନିତା' ହେଉଛି ପାରିମିତା ଶାସତ ମୂଳଗ୍ରହ । ଏହା ପ୍ରଥମେ ମଞ୍ଜୁଶ୍ରୀର ପ୍ରତିକରନ କରିଥିଲେ । ଏହୁ ଏହା ନିଃଶେଷ ଯେ 'ଅଥସହସ୍ରିକା ପ୍ରାଣାବିନିତା' ହେଉଛି ପାରିମିତା ଶାସତ ମୂଳଗ୍ରହ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରତିକରନ ସମ୍ବେଦନ ଏବା ଏହା ହେଲା ମହାୟାନର ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ଅନ୍ତିମତା ଥିଲା । ତାରାନାଥଙ୍କ ମତ ଅତ୍ୟତ ସହତାବେ ଦର୍ଶିତାକୁ ଯେଉଁଠାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ ହେଲା । ବାଲେଶ୍ୱର ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ଅନ୍ତିମତା ଥିଲା ।

## ବର୍ଷବୋଧ, ମଧୁ ବର୍ଷବୋଧ ଓ ମଧୁସୂଦନ ରାତ୍ରି

### ଡକ୍ଟର ଅମ୍ବିଲ୍ କୁମାର ପଣ୍ଡା



ମଧୁସୂଦନ ରାତ୍ରି ଜଣେ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷକ, କବି, ସାହିତ୍ୟକ, ପସ୍ତିତ, ସୁସଂଗ୍ରହ ଓ ସମାଜ ସଂଭାବକ ଥିଲେ । ସେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଆନ୍ଦୋଳନର ଅନ୍ୟତମ ପୁରୋଧା ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷବୋଧ ମଧୁ ବର୍ଷବୋଧର ପ୍ରଶ୍ନାତମ । ମଧୁସୂଦନ ୧୯୪୩ ମାସରେ ଜାନୁଆରୀ ୨୯ ତାରିଖ ବିନ ଜନ୍ମଗୁଣର କରିଥିଲେ । ସେ ଉତ୍ତରଭାବ ଭାବେ ଗୋକଳ ନିକଟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରେ ପାକାର ମୋହନ ସେନାପତି ଓ ବାଧନାଥ ପାଇଁ ସାମିଧାର କରି ଶେଷର ମାରିବ ପାଞ୍ଚଶିଳ୍ପ ବେତନରେ ଉପରେ ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା । ଏହି ପାରିମିତା ରୂପ 'ଧର୍ମଶୂନ୍ୟତା' ବାଦର ବୁଝି ହେବା ସହ ଏହା ହେଲା ମହାୟାନର ବିକାଶର ମୂଳତଥ୍ବ । ଲାମା ତାରାନାଥଙ୍କ ମତରେ 'ଅଥସହସ୍ରିକା ପ୍ରାଣାବିନିତା' ହେଉଛି ପାରିମିତା ଶାସତ ମୂଳଗ୍ରହ । ଏହା ପ୍ରଥମେ ମଞ୍ଜୁଶ୍ରୀର ପ୍ରତିକରନ କରିଥିଲେ । ଏହୁ ଏହା ନିଃଶେଷ ଯେ 'ଅଥସହସ୍ରିକା ପ୍ରାଣାବିନିତା' ହେଉଛି ପାରିମିତା ଶାସତ ମୂଳଗ୍ରହ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରତିକରନ ସମ୍ବେଦନ ଏବା ଏହା ହେଲା । ତାରାନାଥଙ୍କ ମତ ଅତ୍ୟତ ସହତାବେ ଦର୍ଶିତାକୁ ଯେଉଁଠାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ ହେଲା । ବାଲେଶ୍ୱର ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ଅନ୍ତିମତା ଥିଲା ।

ଆପଣ ସୋବିଆଲ ମିହିଆ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ମନ୍ଦିର ସହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ଏହିଆ ବର୍ଷମାଳା ପାଇଁ ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ପ୍ରାଥମିକ ମୁଷ୍ଟି ବର୍ଷବୋଧ ପ୍ରେୟେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଏକ ତଥାଶ୍ରେଷ୍ଠ କରିଥିଲେ । ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଏମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପାଠ୍ୟପୁଷ୍ଟ ରବନା କରିଥିଲେ । ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ଅନ୍ତିମତା ଏହି ଓଡ଼ିଶାର ଶାସତ ମୂଳଗ୍ରହ ହେଲା । ଏହି ପାରିମିତା ରୂପରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ ହେଲା । ଏହା ପ୍ରଥମେ ମଞ୍ଜୁଶ୍ରୀର ପ୍ରତିକରନ କରିଥିଲେ । ଏହୁ ଏହା ନିଃଶେଷ ଯେ 'ଅଥସହସ୍ରିକା ପ୍ରାଣାବିନିତା' ହେଉଛି ପାରିମିତା ଶାସତ ମୂଳଗ୍ରହ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରତିକରନ ସମ୍ବେଦନ ଏବା ଏହା ହେଲା । ତାରାନାଥଙ୍କ ମତ ଅତ୍ୟତ ସହତାବେ ଦର୍ଶିତାକୁ ଯେଉଁଠାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ ହେଲା । ବାଲେଶ୍ୱର ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ଅନ୍ତିମତା ଥିଲା ।

### ପ୍ରୋତ୍ସହିତ କରିଥିଲେ ।

ଜଣେ ସ୍ମୃତିକରିଥିଲେ ।

କରିଥିଲେ ।</p

# କବିତାମାଳା

ଧୂମ୍ରପୁଣ୍ଡି

ବାଲେଶ୍ୱର,  
୨୮ ଜାନୁଆରୀ ୨୦୨୫, ମଙ୍ଗଳବାର

## ଚିତ୍ରିତ ପଣତ

ଅଧାପକ ଶରତ କୁମାର ଦାସ

ଗୈରିକ ଗରିମା ଓ ଗୋବରଦନ  
ଶିରିପା ବାହି ଚିର ଚଳଚଳ  
ମୋ' ମାଟିର ମୁଳ ଅବସର ।

କେଉଁ ଏକ ଅମୃତ ବେଳାରେ  
ପଢ଼େବ ଦେଇଛି ତା' ବିଶାଳ ଛାତିକୁ  
ପରିବାସୀ ଆକାଶର ନାଳ ଛାତ ତଳେ,  
ଝରିପଦେ ମୁଠା ମୁଠା ପାହୁଷର ଧାର  
ମେଘର କୋରକରୁ ।

କେବେବେଳେ ମୁଠା ମୁଠା କଷାର  
ଆୟାତେର ଶ୍ଵରିଷ୍ଟତ ଲଜ୍ଜାହାଣ ତ  
ଆଜ କେବେବେଳେ  
ପେନ୍ଦୁ ପେନ୍ଦୁ ଫୁଲ ପାଖୁଗାରେ  
ଚିର ସୁରକ୍ଷିତ ଓ ଚିର ସୁଶୋଭିତ  
ତା' ଚିତ୍ରିତ ପଣତ କାନି ।

ତା' ବିଶ୍ୱାସର ନାତିକେତ୍ରୁ ଗଜୁବ ହଠେ  
ଅନେକ କିମ୍ବଦତର ପଦ୍ମବାଦ,  
ଭୁଲୁ ଭୁଲୁ ଛାଇୟାଏ  
ସମ୍ମ, ମୋହା ଓ ଭୁଲୁଭୁ ସୁରମ୍ଯ ମହକ  
କେତେ ଚିତ୍ରପତ  
ଚିର ଦେବାୟମାନ,  
କେତେ ଶୀର୍ଘ୍ୟର ସୁର୍ମନ ଉତ୍ତାପ  
ଲିପିବର ପବନର ପାପୁଲିରେ ।



ଅନ୍ତରକୁ ଉତ୍ତରିତ ତାଙ୍କ ଖୋଜିଛି ସେ  
ସବେଳେ ଆଲୋକ କନକ ପସରା ;  
ପ୍ରତିର ଦୂରିର ଆଜିଛି ସେ  
ପ୍ରତ୍ୟେର ବିମୁଖ ମାନଚିତ୍ର  
ଅମାବାସ୍ୟର ନିବୁଜ ଛାତିରେ ।

ତଥାପି ସରି ସଂଗ୍ରାମ  
ଦର୍ଶିତ ଅନ୍ତର, ପାତିର ବିଦ୍ୱାର  
ଆହୁର ଅନେକ ବାକି, ଅନେକ ଅଧିଶ୍ୟ  
ଲାବନ-ମନ୍ଦୁର ମହାମୁଖନରେ ।

ଏବେ ମୁକୁଳିବାର ବେଳ  
ଛାନ୍ତର ଧାରୁଆ ପଞ୍ଚାରୁ  
କୁଟେକୁର ଅନ୍ତର ଆବଶ ପଂଜୁର  
ଗର୍ଭବୁ ।

ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହେବାର ଏ ମାହେତ୍ର ମୁହୂର୍ତ୍ତ  
ମହାବାହିର ଉତ୍ତର ତେବେରେ,  
ନାତଟିଏ ରଚିବାର ବେଳ  
ମହାର ଦୂଷାର ଲବଜାଦ୍ୟପରେ,  
ଅସୁରାର ସୁପୁର ଜଣ ମାଖବାର ଚିତ୍ରିତ  
ସମୟ

ତା' ମଧୁସିଦ୍ଧ ପଣତ କାନିରେ ॥

♥ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ,  
ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ  
ବତବିଲ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବତବିଲ  
ଜିଲ୍ଲା-କେନ୍ଦ୍ରେ  
ମୋ-୮୯୪୧୩୩୦୧୯

## ସୁର ତରଣୀ ବେଣୁଧର ସୁତାର

ଧୂର୍ଜିତ ଜଗା ମଣିତା ମୁଁ ଜାଗା  
ବିଷ୍ଣୁ ପଦ ସ୍ତର ସୁରଧୂନା  
ତ୍ରିପଥ ଗାନ୍ଧିନୀ ପାହୁଷ ପ୍ଲାବିନୀ  
ଗତିଶାଳା ଏକ ଯାଇଥେନୀ । ।।

ବିଷ୍ଣୁପଦୀ ମୁଁ ଯେ ବିଷ୍ଣୁପଦ୍ବୁ  
ଅବତାର ଆସି ଧରାତଳ  
ଚିରତାନ ମୁଁ ଚିର୍ମୟ ନର  
ଦୂରାର ଗନ୍ତି ମୋ ଚିରାଳ ।।

ଦୂରମ ପଥ ଚାରଣୀ ମୁଁ ସବା  
ଅତଳେ ବିତଳେ ମହା ବନେ  
ସ୍ଵର୍ଗ ଆସି ମୁଁ ବୁଝି ଧରାରେ  
ଜୀବାଧ୍ୟ ମୁଁରି ମହାଲକ୍ଷ୍ୟେ ।।

ଭୁବେବାର ମୁଁ ଯେ ମାନସ କନ୍ୟା  
ଭୁମୀ ଠାର କେବେ ମୁହଁ ଭିନ୍ନ  
କଣ୍ଠା ସକଳ ବିତଳ ବିତଳ  
ଆୟଷ ହୋଇନି କଦା ଶୁଣ୍ଟି ।।



ବନ୍ଧନ ଏତାର ବନ୍ଧୁ ପଥେ ମୁଁ  
ଜଗତେ ଦେଖାଏ ମୁଁ ମାର୍ଗ  
ମୃଦୁଙ୍କଳା ମୁଁ ମରିଯୁରେ ବନ୍ଧୁରେ  
ତ୍ୟାଗ କରି ସୁଖ ଭୋଗ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ।।

ଅନେକ ସୁତିର ଅଭିଲେଖ ଲେଖ  
ଗୋ ପଦିତ ମୁଢି ପଦୋଧାରେ  
ଚିର ଅମଳିନ ଅଭିଯାନ ପଥେ  
ବନ୍ଧୁଏଥ ମୁଁ ନିରିକାରେ ।।

ବଦା ବନ୍ଧିତା ମୁଁ ଅଭିନିତା  
ପାପ ବିମୋଚନୀ ଦୃଶ୍ୟ ହାରିନୀ  
ଦାନ ଦୂର୍ଭାର ଦୂର୍ଭାର ଦୂର୍ଭାର  
ସ୍ଵେଚ୍ଛ ମମତାର ପଦ୍ମାରିନୀ ।।

ତ୍ରିଭାପ ନାଶିନୀ ପତିତ ପାଦନୀ  
ଗୋଷ ଓ ମୁକୁର ଜନନ ଗଲା  
ଧୂଳି ପରଗର ଜାହନ ଜାହନ  
ସର୍ବାର୍ଥ ସାଧନା ଶିରିରେ ଗଲା ।।

♥ କେବଳଦ୍ଵାରାପାର କେନ୍ଦ୍ରେ  
ମୋ: ୯୧୭୫୪୭୭୦୧୯

## ଶିତ

ସୁଧାଂଶୁ ଶୋଖର ଦ୍ଵିବେଦୀ

ଶର ଧୂନ ଚାରିନ  
ବର୍ଷର ସାଥେ ମେଲାପ  
ଅଭିକରଣ ଅନୁଭୂତି  
ମଧୁର କବିତାର ଗାତ ।

ଶର ସମ୍ପର୍କ ଅବଳମନ  
ଆପାଦାର ଆଧାରଶାଳା  
ହର୍ଷର ବିଶାଦର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି  
ମନର ସୁର୍ମଦ ରାବ ।

ଶର କହନାର ନାଳ ଆକାଶ  
ଯଥାର୍ଥତାର ଅଭିଜାନ  
ଭାବନାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିଧି  
ବିଭାଗାର ପ୍ରବାହ ।

ଶର କହୁତାର କାରକ



ରାଗ-ଦେସର ନିରିତ  
ପ୍ରେମ-ପ୍ରତାରାର ସ୍ଵାର୍ତ୍ତି  
ସ୍ଵେଚ୍ଛ-ଶାରାଗର ପର୍ୟାୟ ।

ଶର ଆୟାମରାର ପ୍ରତାର  
ମେତ୍ରାର ଅଭିରୁଦ୍ଧ ବନ୍ଧନ  
ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ପରିଚୟ  
ବ୍ୟକ୍ତିର ମାନ-ମଧ୍ୟାନ ।।

♥ ବିଦୀ-୭୪, ସଲ୍ଲ ଲେନ୍, କଳକତା-୭୪  
ମୋ: ୯୧୭୫୩୩୦୭୦୧୯

## ପଲିଥୁନ ଘର ଅନୟୁଧ ପଣ୍ଡା

ପଲିଥୁନ ଘର ପରି ସ୍ଵପ୍ନ ତା'ର  
ତାକୁ ଧରି କୋତେ ଅବୋଧ ଭାବେ  
ସମୟଠାର ଅଧୁନ କରେ  
ଭାବିତାରେ ତାତିରେ ଅଧୁନ କଥାରେ  
କେତେ ପାଇତ ମଦର ହେବରେ ।।

ପଲିଥୁନ ଘର ପରି ସ୍ଵପ୍ନ ତା'ର  
କେତେ ଥର କହିଲିଛି ଛାତିଦେ  
ସେ ଅମୁନ ପରିବାରକୁ ତୋ'ର  
ପେଟ ଚାଶକ୍ଷେ ରହିବାର ଭୋକରେ  
ବର୍ତ୍ତିଯିବୁ ସବୁ ମାତ୍ର ଗାଳିକୁ  
ମାତା ସ୍ବାମୀର ଅପୋହକରୁ



ପଲିଥୁନ ଘର ପରି ସ୍ଵପ୍ନ ତା'ର  
ଦୁଇକୁଳରେ ଅନ୍ତର ବନ୍ୟାର କାରାଳ  
ଭାଜାଥାଏ ପେଟି କୁଳ କିମାର  
ପାଇଲାଥାଏ ରାତିର ଭାଜାର  
ନିଶାକରେ ବେଳାର ବେଳାର  
ବେଳାର ବେଳାର ବେଳାର ।।

♥ କୁର୍ବା, ସମ୍ମଲମୁଖ  
ମୋ: ୮୩୭୮୪୪୮୮୮୮

## କବି କି ଏ ?

ଅପର୍ଣ୍ଣା ବେହେରା

ବିନାମ୍ବିନି କିମାରି

କବି କି ଏ ?

କବ







**ODISHA**  
NEW OPPORTUNITIES



Confederation of Indian Industry

# MAKE IT UTKARSH

Hon'ble Prime Minister, Shri Narendra Modi inaugurates the Utkarsh Odisha – Make in Odisha Conclave 2025 today, we invite industry leaders and entrepreneurs to be a part of this transformational journey.



Shri Narendra Modi  
Prime Minister

Shri Mohan Charan Majhi  
Chief Minister, Odisha

“ As we aim for Viksit Bharat 2047, Odisha will play a pivotal role in driving this ambition forward. Its investor-friendly policies and strategic location make it the anchor for our Purnodaya Vision. ”



UTKARSH  
**ODISHA**  
MAKE IN ODISHA CONCLAVE '25

Bhubaneswar | 28<sup>th</sup> - 29<sup>th</sup> JAN | 2025

Sunrise of Investment Excellence

Today  
January 2025 **28**

**VENUE:** Janata Maidan  
Bhubaneswar

Utkarsh Odisha Inauguration by

**Prime Minister of India at 10:30 AM**

CEO's  
Roundtable

Chemicals,  
Petrochemicals and  
Plastics Session

Start-up  
Plenary Session

Renewable Energy  
& Equipment  
Session

Country-of  
-focus Session

Mining &  
Metallurgy Session

Cultural  
Program

BECOME A PART OF THE "SAMRUDH ODISHA 2036" JOURNEY

**INVEST IN ODISHA, INVEST IN FUTURE**

OIPR : 14005/13/0042/2425